

Det kongelige kunnskapsdepartement
Ragnfrid Merete Lie
Postboks 8119 Dep.

0032 OSLO

SVAR - HØRING-NOU 2010:8 MED FORSKERTRANG OG LEKELYST HØRINGSUTTALELSE FRA MELHUS KOMMUNE

Følgende høringsuttalelse er vedtatt politisk i Komité for Liv og Lære 19.1.11 i sak 5/11.

Kommentarer til pkt. 12.4. Barnehagens innhold og oppgaver

HELHETLIG LÆRINGSSYN

Melhus kommune er enig i at det er viktig å bevare det helhetlige læringssynet som dagens barnehage bygger på, slik at den norske barnehagetradisjonen med uformelle læringssituasjoner og lek opprettholdes. Små barn lærer gjennom lek og utforskning. Det er nødvendig å ivareta og videreutvikle de uformelle læringssituasjonene slik at disse brukes bevisst. Personalet må være bevisste i forhold til når de tilrettelegger for formell og uformell læring. Uformelle læringssituasjoner har en egenverdi og krever en bevissthet fra de voksnes side for å nyttes godt til læring. Samtidig er det viktig å opprettholde leken i barnehagen, og å anerkjenne lekens egenverdi som en verdi her og nå og ikke bare som et redskap som fremmer læring og utvikling.

MÅL FOR LEK, OMSORG OG SOSIAL KOMPETANSE

Melhus kommune er enig i at rammeplanen bør ha mål for barnehagens arbeid med lek, omsorg og sosial kompetanse. Mål for lek, omsorg og sosial kompetanse vil sikre fokus på disse områdene, og vil, slik vi ser det, være med på å bevare et helhetlig læringssyn. Vi har mål for fagområdene i dag, og det er viktig å ha mål også for de overordnede områdene lek, omsorg og sosial kompetanse.

BASISKOMPETANSE

Melhus kommune er enig i at rammeplanen bør fokusere på basiskompetanse. Utvikling av sosial handlingsdyktighet og av språk og kommunikasjonsevne er barnehagens hovedoppgave, og må ha tydelig fokus i rammeplanen.

MÅL FOR ENKELTBARNET

Når det gjelder mål for enkeltbarnet, må det en avklaring til. Melhus kommune opplever dagens rammeplan som uklar i forhold til om barnehagen skal eller ikke skal fastsette mål for enkeltbarnet. Melhus kommune mener at barnehagen i samarbeid med barnets foresatte bør sette mål for hvert enkelt barns læring og utvikling. Vi mener at dette er voksenansvar, og er uenige i at barnet selv skal sette mål for egen læring og utvikling. En vurdering av måloppnåelsen må fokusere på barnehagens arbeid, og en slik arbeidsform kan være med på å gjøre barnehagen til et mer systematisk pedagogisk tilbud. Barns medvirkning ivaretas gjennom blant annet barnesamtaler.

PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING

Melhus kommune mener at barnehager er gode på årsplanarbeid og målformuleringer. Men at mange ikke har et godt nok system for å sikre dokumentasjon og evaluering. Det bør komme et mer systematisk og forpliktende verktøy for synliggjøring av barnehagens innhold og vurdering av barnehagens arbeid.

SKOLEFORBEREDENDE AKTIVITETER

Melhus kommune er enig i at rammeplanen må tydeliggjøre hva innholdet i skoleforberedende aktiviteter skal være. Skoleforberedende aktiviteter må ikke ta for stor plass, og de eldste barna må fortsatt delta i barnehagehverdagen. Skoleforberedende aktiviteter må også gi rom for barns medvirkning. Rammeplanen må være tydelig på at skoleforberedende aktiviteter også skal bære preg av et helhetlig læringssyn, med rom for både formelle og uformelle læringssituasjoner. De skoleforberedende aktivitetene bør legge hovedvekt på utvikling av barnas sosial kompetanse, språk og andre former for kommunikasjon.

IDENTIFISERING AV BARN MED SÆRLIGE BEHOV OG TILPASSET TILBUD

Utvalget mener at barnehagene ikke er gode nok til å identifisere behov for særlig hjelp og støtte, og at dette blant annet skyldes mangel på kompetanse blant de ansatte i barnehagen. Denne påstanden går på personalet i barnehagen, og vi kommenterer dette under kommentarer til pkt. 12.5 Personalet i barnehagen.

En tretrinnsmodell for systematisk identifisering av barn med særlig behov kan gjøre at barn fanges opp i større grad enn i dag. Det er viktig at kartleggingen har et uttalt formål, og at den ikke blir et mål i seg selv. Modellen må være utformet slik at tiden brukes på de barna som har behov og som må følges videre. En slik systematikk forutsetter kompetanse og tid til gjennomføring.

Melhus kommune ønsker bedre kartleggingsverktøy i alle tre trinnene.

Kommentarer til pkt. 12.5 Personalet i barnehagen

ETTER- OG VIDEREUTDANNING

Et varig, nasjonalt system for etter- og videreutdanning for ansatte i barnehagesektoren er svært viktig og en forutsetning for økt kvalitet. Utvalget mener at barnehagene ikke er gode nok til å identifisere behov for særlig hjelp og støtte, og at dette blant annet skyldes mangel på kompetanse blant de ansatte i barnehagen. Vi tror at dette er riktig, og mener at barnehagen behøver flere kompetente medarbeidere.

MINST 50 % FØRSKOLELÆRERE

Melhus kommune mener at det er avgjørende for kvaliteten at det blir flere førskolelærere i barnehagen. Men en må tenkte nøye gjennom hvordan dette skal gjennomføres. Det er viktig at flere pedagoger – og dermed flere ansatte med ubundentid - ikke gjør at det blir færre ansatte til stede sammen med barna. Flere pedagoger vil også kreve mer tid til å planlegge sammen, og denne tiden må heller ikke tas fra tiden sammen med barna. I tillegg til førskolelærere, vil det være berikende for barnehagen også å ha ansatte med annen høyskolebakgrunn.

REKRUTTERE OG BEHOLDE NOK FØRSKOLELÆRERE

Det må satses på førskolelærerutdanning og tiltak som gjør at førskolelærere blir i jobben slik at vi får nok førskolelærere. Jobb i barnehage må gjøres så attraktivt at kvalifiserte førskolelærere ønsker å jobbe der.

- 4-årig førskolelærerutdanning
- Lønnsloft må bli et tema ved sentrale lønnsforhandlinger
- Systematisk lederopplæring for styreere
- Rekruttere flere menn

MINIMUMSKRAV TIL ASSISTENTER

Det er viktig at pedagogene har tid til å veilede assistentene. Gode assistenter er veldig viktig. Det bør settes minimumskrav for formell kompetanse hos assistenter.

Andre kommentarer til utredningen

- Barnehagefaglig kompetanse i kommuneadministrasjonen er viktig og helt nødvendig for å sikre god barnehagekvalitet
- Det må innføres plikt til samarbeid om overgang barnehage – skole også i skolens planverk.
- Tilbudet om foreldreveiledning bør absolutt utvikles og styrkes
- Det bør innføres en obligatorisk praksisperiode i barnehagen i løpet av grunnskolelærerutdanningen for 1.-5. trinn.

Avsluttende kommentar

Melhus kommune mener at utvalget kommer med mange gode innspill som peker i retning av at barnehagen skal bedre kvaliteten i arbeidet.

Vi mener det er veldig positivt at arbeidet i barnehagen blir mer systematisert og kvalitetssikret.

Det er positivt om det kommer overordnede føringer slik at barnehagetilbudet i de enkelte barnehagene blir mer likt (variasjon i det pedagogiske tilbudet viktig, men kvaliteten må være den samme). Økt systematikk sikrer at ressursene brukes på de viktige oppgavene.

Melhus kommune forutsetter at eventuelle økonomiske konsekvenser kompenseres.

Med hilsen

Gunn Inger Løvseth
ass. rådmann

Marte Gimse Schrøder
rådgiver